

VOL. XVI

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Sausio-January 31 d., 1929

437

No. 26

Sukilimas prieš diktaturą Ispanijoje likviduotas

Daug aukštų armijos ir laivyno oficerų esą suimti; kai kurie sukilimo vadai nusižudę, kiti vėl pabėgę į užsienį

MADRIDAS, Ispanija, sausio 30. — Iš įvairių Ispanijos dalių, kur vakar įvyko sukilimų ir kurie, valdžios pranešimu, tapę visai likviduoti, sostinė pasiekia tik girdai, kad esą daug aukštų kariuomenės ir laivyno oficerų suimti. Ciudad Reale, kur visas artilerijos regimetas buvo sukilęs, du armijos kapitainai nusižudę, o kiti trys, taip pat vienas generolas, kuris buvęs pats sukilimo vadas, pabėgę į Portugaliją.

Kiti vėl girdai skelbia, kad revoliuciniai samokslai prieš diktatoriaus Primo de Riveros valdžią tapę susekti dar Kartagenoje, Murcijoje ir Kadise.

Karalius Alfonsas vis dar tebėra Kordoboje ir, oficialėmis

Diktatorius įsteigė aštrią cenzūrą žinioms

PARYŽIUS, sausio 30. — Iš Madrido stipriai cenzuruotos telegramos sako, kad artileristų sukilimas Ciudad Reale, Ispanijoje, tapęs beveik patremptas ir kad tvarka kitose vietose taip pat esanti atseigta.

Tie patys pranešimai sako, kad sukilimai Madride Sevilijoj, Valencijoje, Barcelonoje ir Saragošoj visai nepavykę.

Ispanijos diktatorius Primo de Rivera esąs įsteigęs aštriausią cenzūrą, kuriai įsakyta nepraleisti jokių telegramų į užsienį, išskiriant tokias, kurios bus vyriausybės aprobuotos.

Austrų krikščionys dabar turės dvi savas armijas

Be faštų Heimwehra, socialai kunigo Seipelio palaikinti, suorganizavo dar Freiheitsbundą

VIENA, Austrija, sausio 30. — Ligšiol Austrija turėjo dvi neoficialias armijas: socialdemokratų "Apsaugos sąjungą" (Schutzbund) iš 100 tūkstančių gerai disciplinuotų vyrų, ir fašistų "Namų gynimo" (Heimwehr) armiją kovai su socialistais. Pastarąją rėmė ir kancleris (ministeris pirmininkas) kunigas Seipel.

Dabar susikūrė dar trečia panaši armija, vadinama "Laisvės sąjunga" (Freiheitsbund). Ji suorganizavo krikščionių socialų partiją. Tos partijos vadas, deputatas Kunschak, sako, kad ligšiol krikščionys socialai, kanclerio Seipelio pritariai, rėmė fašistų Heimwehra. Jie rėmė Heimwehra ir toliau, kol jis nekrypsias per toli nuo demokratinių idėjų. Bet kadangi esama pavojaus, jagei fašistai gali nueiti per toli, tai atsargumo dėlei krikščionys socialai susiorganizavę nuosavą apsigynimo armiją.

Katastrofingas gaisras

MARION, Ind., sausio 30. — Fowlertowne, netoli nuo čia, gaisre įkūris sunaikino vienus namus, žuvo ir tų namų šeimininkas, Henry Garretson, jau senas žmogus.

Chicago ir apilinkė federalinis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Gali būti sniego; šaltiau; vidutiniai žieminių rytų ir žieminių vakarų vėjai.

Vakar temperatūra įvairavo tarp 12° ir 25° F.

Šiandien saulė teka 7:05, leidžiasi 5:02. Mėnuo teka 12:17 ryto.

Keturi laivai su 120 žmonių išalo ežero leduose

GRAND HAVEN, Mich., sausio 30. — Ežere, apie penkias mylias nuo šio uosto, įstrigę tarp ledų išalo keturi laivai: Milwaukee, Madison, Grand Haven ir Grand Rapids. Kiekvienam jų yra po trisdešimt igulų žmonių ir be to dar po kelis pasažierius. Tuo tarpu jie turi pakankamai maisto ir anglų.

Vėl vienas darbietis išrinktas Britų parlamentan

EDINBURGAS, Škotija, sausio 30. — Vakar įvykusiais Midlothian apskrityje papildomais rinkimais Anglijos parlamentan išrinktas tapo Darbo partijos kandidatas Andrew Clarke, laimėjęs daugiau balsų nei trijų kitų partijų kandidatai.

Ligšiol tam apskiciui atstovavo konservatorius.

Lietuvis nusišovė

Charles Mickus paliktame rąstely sakos jam pagrįsę bartenderio biznis

KENOSHA, Wis., sausio 30. — Savo pusbrolio namuose čia nusišovė Charles Mickus, 43 metų amžiaus lietuvis, kuris per šešioliką metų dirko kaip bartenderis.

Paliktame ant stalo rąstely Mickus sako, kad jis nebegalį ilgiau pakęsti bartenderiavimo šiais įprohibicijos laikais, vis slapstantis, vis bijant, — ne taip, kaip kitakart kad budavę. Mickaus skrynioje koneronis Schmitz, be kitų daiktų, radė \$800, kurių \$300 buvo kvoteriais ir pusdoleriais.

Bankų konsolidacija

Susijungia du N. Y. bankai milžiniškon 2 bilionų dolerių įstaigon

NEW YORKAS, sausio 30. — Žada netrukus susijungti du patys didžiauliai New Yorko bankai: Guaranty Trust Company, kurio kapitalas siekia daugiau kaip vieną bilioną dolerių (\$1,052,000,000), ir National Bank of Commerce su \$934,000,000 kapitalo. Abiem bankam susijungus bendras jų kapitalas sieks 2 bilionu dolerių.

Du Baltimorės bankai susijungia daiktan

BALTIMORE, Md., sausio 30. — Sutarė daiktan susijungti du didžiauliai vietos bankai: Baltimore Trust Co. ir National Union Bank of Maryland. Susijungusių bankų bendras kapitalas sieks 85 milijonus dolerių.

Prašo \$5,000,000 orlaivių bazei Pacifike

WASHINGTONAS, sausio 30. — Laivyno departamentui prašant, kongresmanas Britten (rep., Ill.) įnešė bilių paskirti 5 milijonus dolerių laivyno orlaivių bazei įsteigti Ramiojo vandenyno pajury.

TEISEJO NUSIZUDYMAS

WHITTIER, Cal., sausio 30. — Šokęs pro langą iš antrojo ligoninės aukšto užsimušė teisėjas Madison T. Owen, išrinktas prezidento Hoovero draugas.

(Atlantic and Pacific Photo)

Gus Sonnenberg, sunkiojo svorio ristikų pasaulio čempionas. Čempionatą jis laimėjo Bostone, paguldymas "Strangler" Lewis'a.

Karo departamentas prašo 100 tankų, vietoj septynių

WASHINGTONAS, sausio 30. — Karo departamentas kreipėsi į senato apropracių komisijos narius prašydamas, kad armijos reikalams būtų paskirta daugiau kreditų ir kad departamentas būtų autorizotas įsigyti 100 naujų modernių tankų, vietoj jau autorizotų septynių.

Trockis apsigyvens Turkijoje

KONSTANTINOPOLIS, Turkija, sausio 30. — Konstantinopoly laukiama atvykstant Leono Trockio, kitakart buvusio sovietų valdžios vado ir karo komisaro, paskui Stalino nuverstos ir ištremto į Turkestaną. Manoma, kad Trockis apsigyvens Konstantinopoly arba Angoroje. Tankų vyriausybė sutiko įsileisti jį į savo žemę.

Du vokiečių bankininkai, prakišę daug pinigų, nusižudė

BERLYNAS, sausio 30. — Du vokiečių bankininkai, Max Dukas ir Karl Boettscher, Katz & Wohlauer banko dalininkai, pasidarė sau galą, praradę daug pinigų spekuliuodami automobilių kompanijos akcijomis.

Smukimas vokiečių automobilių akcijų prasidėjo tuojau, kai buvo gauta žinių, kad didžiulė Opel automobilių kompanija pereina į Amerikos General Motors korporacijos rankas.

Turkų seimas patvirtino koncesiją Fordui

PERA, Turkija, sausio 30. — Turkų seimas ratifikavo sutartį, kuria Amerikos automobilių fabrikininkui Henry Fordui leidžiama įsteigti Konstantinopoly automobilių sustatomąją įmonę. Koncesija duoda dvidešimt penkeriems metams, ir sutarty numatyta, kad Fordo įmonės darbininkų būtų 75, nuos. turkų.

Estų atsakas Lietuvai del Kelloggo pakto vykdymo

TALINAS, Estai, sausio 30. — Estų vyriausybė pranešė Lietuvai, kad Estai sutinka priimti sovietų Rusijos pasiūlymą tuojau įgyvendinti Kelloggo-Briand amžinos taikos pakto ryty Europoje, tajt sąlyga, kad pakto įgyvendinimo protokolą pasirašys ir kitos Pabaltijo valstybės.

Latviai pritaria, bet—

RYGA, sausio 30. — Latvių vyriausybė pasisakė už Latvių dalyvavimą Rusų-Lenkų sutarty amžinos taikos pakto įgyvendinti, jei pasiūlymas bus pasirašytas su originale konvencija.

Norvegai nori tautų referendumo nusiginklavimo klausimu

OSLO, Norvegija, sausio 30. — Norvegų Tarptautinės Taikos Draugija buvo paprašyta, kad ji pasiūlytų tarptautiniam referendumui projektą nusiginklavimo klausimu. Tas projektas, kurį yra sutaisęs vienas Stavangero gimnazijos mokytojas, bus pateiktas tarptautinės taikos biurai Genevoj arba Nobelio taikos institutui.

Guatemalos sukilėlių vadas nukautas

GUATEMALOS MESTAS, sausio 30. — Praneša, kad pulk. Baudilio Santos, kuris vadovavo neseniai įvykusiam Salamos departamente sukilimui, vakar buvo nušautas. Jis krito bandydamas nepasiduoti areštui ir pabėgti.

J. V. ir Etiopijos sutartis

WASHINGTONAS, sausio 30. — Valstybės departamentas praneša, kad Addis Ababoj tapo pasirašytos arbitražo ir konsiliacijos sutartys tarp Jungtinių Valstybių ir Etiopijos (Abisinijos).

36,000 Penna. geležinkeliečių gauna daugiau algos

PHILADELPHIA, Pa., sausio 30. — Derybose tarp Pennsylvania geležinkelio kompanijos ir unijos atstovų prieita prie sutarimo, kuriuo to geležinkelio darbininkams nuo vasario 1 dienos bus mokama algos keturiais centais daugiau valandai, arba viso \$2 centu valandai.

Padidinta alga naudosis apie 36,000 geležinkeliečių.

Iš Darbo Lauko

Bicknell (Ind.) anglies kasyklos pradėjo dirbti su nuskelta alga

BICKNELL, Ind., sausio 30. — Knox Consolidated Coal kompanijos American kasyklos No. 1, didžiausios šioje apilinkėje, kurios per ilgą laiką buvo uždarytos, vakar atsidarė ir vėl pradėjo dirbti su pagalba 300 neunijinių angliakasių.

Angliakasiams bus mokama 1917 metų algų norma, tai yra \$5 dienai, nežiurint, kad prieš keletą mėnesių Indianos angliakasių unija ir kasyklų savininkai padarė sutartį, kuria einant angliakasiams turi būti mokama 1919 metų norma su \$6.10 pagrindinės algos dienai.

Bijodama unijistų demonstracijų, kompanija dar prieš kasyklų atidarymą gavo teismo "indžonksnų" prieš "trūkditojus," o darbo pradėjimo dieną apie kasyklas buvo pastatyta kelios dešimtys "special" policininkų.

3 užmušti vokiečių traukiniams susidurus

REGENSBURGAS, Vokietija, sausio 30. — Suemchinge, Bavaruose, ekspresiniam traukiniui susidurus su prekių traukiniu trys asmenys buvo užmušti, o aštuoni pavojingai sužeisti.

Britų aeroplanai žlugo

LONDONAS, sausio 30. — Praneša, kad Afganistane prapūlė du britų kariuomenės aeroplanai.

INDIANAPOLIS, Ind., sausio 30. — New York Central traukiny, kuriuo jis keliavo, netoli nuo Indianapolio stoties mirė Robert Lincoln Slagle, South Dakotos Universiteto pirmininkas.

LIETUVOS ŽINIOS

Žmonės Lietuvoj gerai geria "gira"

KAUNAS. — Parnai per 11 mėnesių Lietuvoje pagaminta 9,509,000 litrų alaus (1927 m. 8,442,000 ir 1926 m. — 7,323,000 litrų); 183,000 litrų vyno (1927 m. 133,000 ir 1926 m. — 76,000 litrai); — 1,002,000 kilogramų tabako (1927 m. — 840,000 kg. ir 1926 m. — 806 kg.); 40° degtinės 5,005,743 litrai (1926 m. — 4,292,468 ir 1927 m. — 4,582,900 litrų) ir 95° — 198,127 litrai (1926 m. — 172,572 ir 1927 m. — 182,617 litrų).

Telių apskrities centras busias Plungėj

KAUNAS. — Einant naujų savivaldybių įstatymu ir didinant apskričių ribas prie Telšių apskr. busias prijungti keli valsčiai Kretingos ir Mažeikių apskričių. Telšių apskrities centras, kaip rašo "Žemaitis", busias perkeltas į Plungę.

Vėl prasidėjo miško pardavimas

KAUNAS. — Miškų departamente vėl įvyko varžytynės. Parduota, kas liko nuo varžytynių lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Parduota už 830,562 litus ir gauta priedo prie takscs kainos apie 17 nuosimčių. Jau paskirtos kitos miško varžytynės sausio 15 ir 16 d. šaulių sąjungos salėj, nes miškų departamente esą ankšta ir nepatogu. Paskrta parduoti už 2,286,000 litų.

DAUG ŽMONIŲ NORI EMIGRUOTI SVETUR

KAUNAS. — Vidaus reikalų ministerijoj prie emigracijos referento atvyksta labai daug žmonių, besirengiančių emigruoti, daugiausiai jaunuomenė — vyrai.

SEŠIAKOJAI PARSAI

SETA. — Grimuvkos kaimo ūkininko Ivanausko Adomo kiaušė jau antrus paršus atsiavedė po šešias kojas. Šiems gyvuliams trečia pora kojų išaukš iš prysakinių kojų kelių. Šešiakojai padarai sveiki ir užauga didelėmis kiaušėmis. Šių padarų žmonės pirkti bijosi.

Faktai Kalba už Save

Virš 20,000 žmonių pakartotinai siūnčia pinigų Lietuvon per Naujienas ir tikrai per Naujienas.

Jie taip daro tikrai dėlto, kad Naujienos duoda užganėdinantį patarnavimą ir visuomet rupinasi pergalėti visas kliūtis, stovinčias ant kelio pasiekimui nepralenkiamo greitumo ir akuratiškumo.

20,000 nuolatinių Naujienų kostumerių yra kalbantis faktas agitacijai už Naujienas. Naudo kitės Naujienų patarnavimu visuomet, kada siųsūt pinigus Lietuvon ar kur kitur.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

